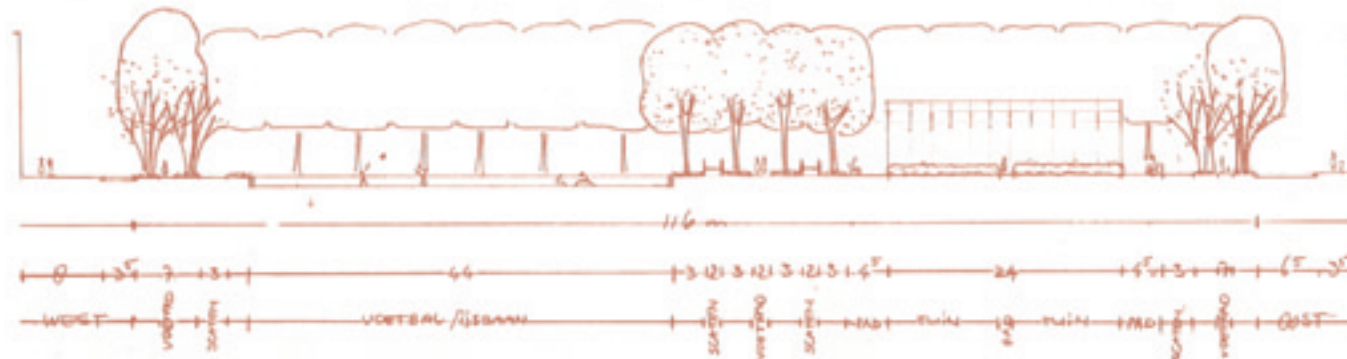
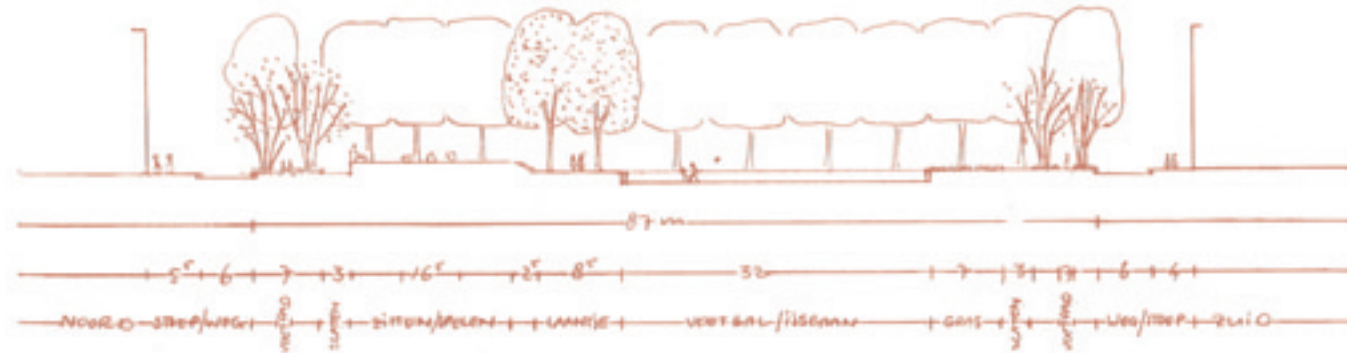

IJ(s)selplein

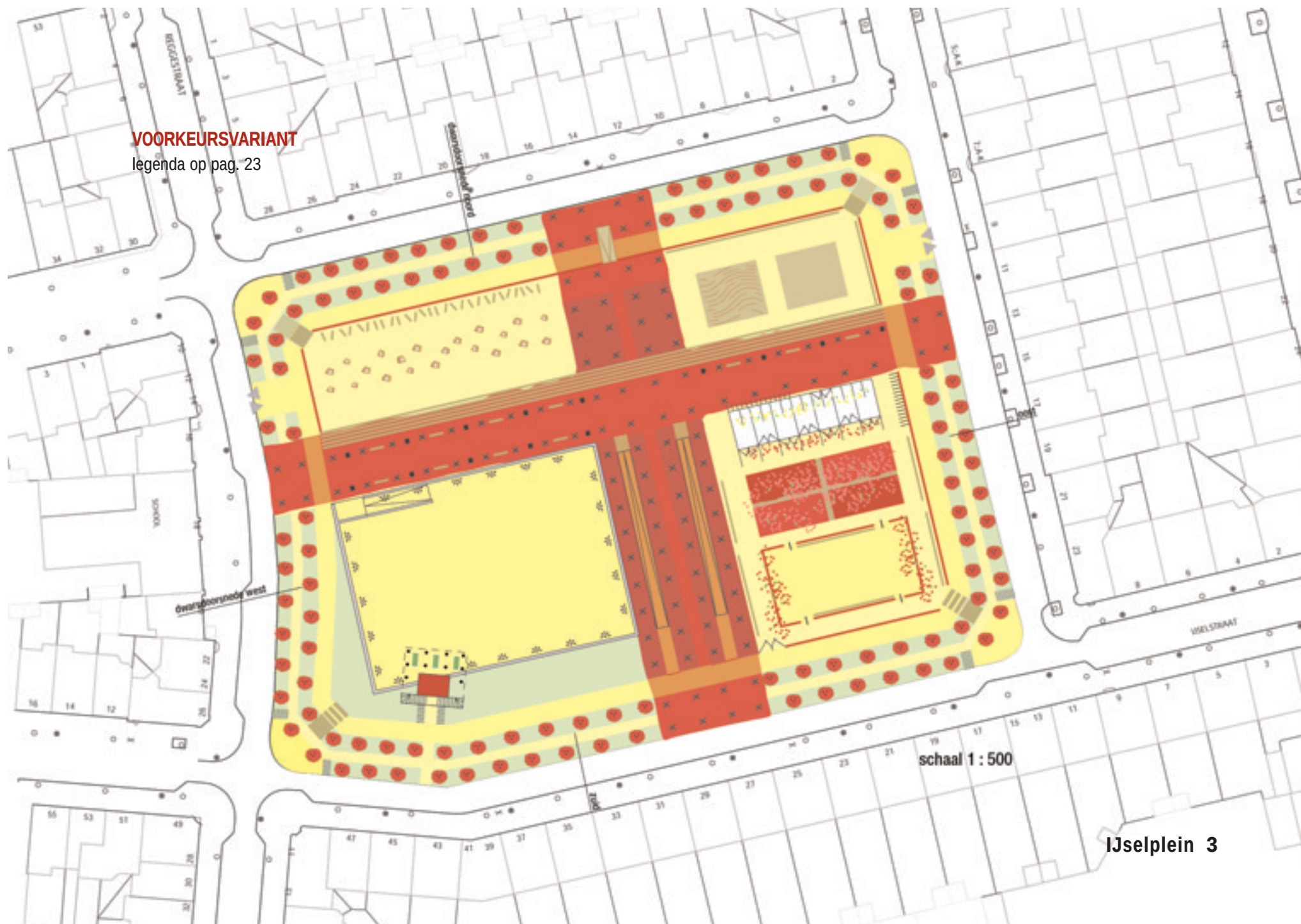
visie en twee schetsontwerpen

voorkeursvariant

VOORKEURSVARIANT

legenda op pag. 23

schaal 1 : 500

IJselplein 3

Toelichting

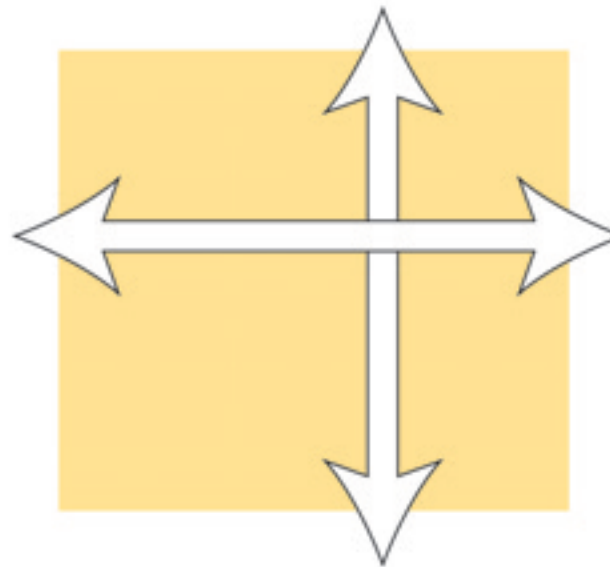
1. VERBLIJFSZIJDE / SPELZIJDE

Door de oriëntatie van het plein nodigt de zonkant uit tot een passiever gebruik en de zuidzijde meer tot een actief gebruik (balspelen, badminton, tennis, etc.)

2. ASSENKRUIS / BOMENLAANTJES

Door middel van een assenkruis bestaande uit dubbele bomenrijen wordt een hoofdindeling verkregen die voor meerdere doeleinden geschikt is.

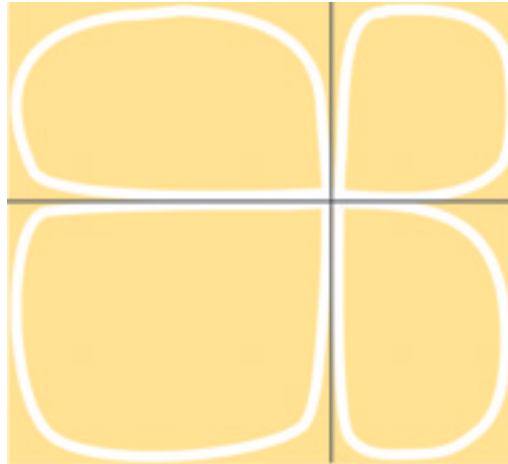

5 IJselplein

3. OMMETJES

De bomenlaantjes bieden de mogelijkheid ommetjes te lopen.

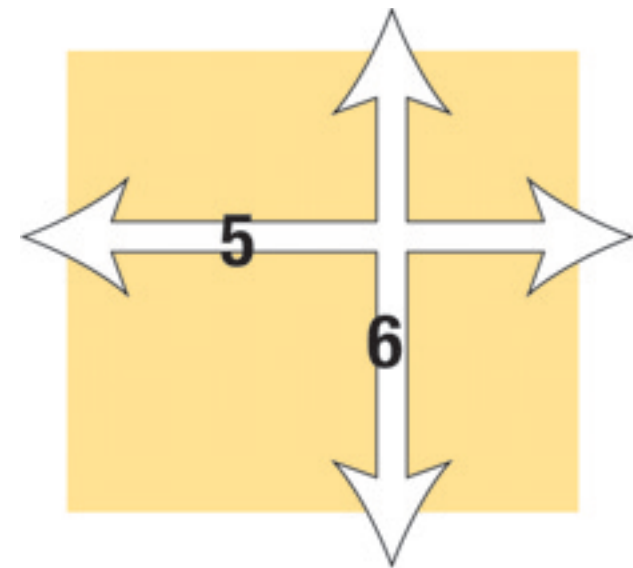
Ommetjes via het assenkruis en de buitenkant van het plein vormen zo geen belemmering voor de vier kwadranten met anders soortige gebruikers.

4. BESTEMMINGSGEBIEDEN

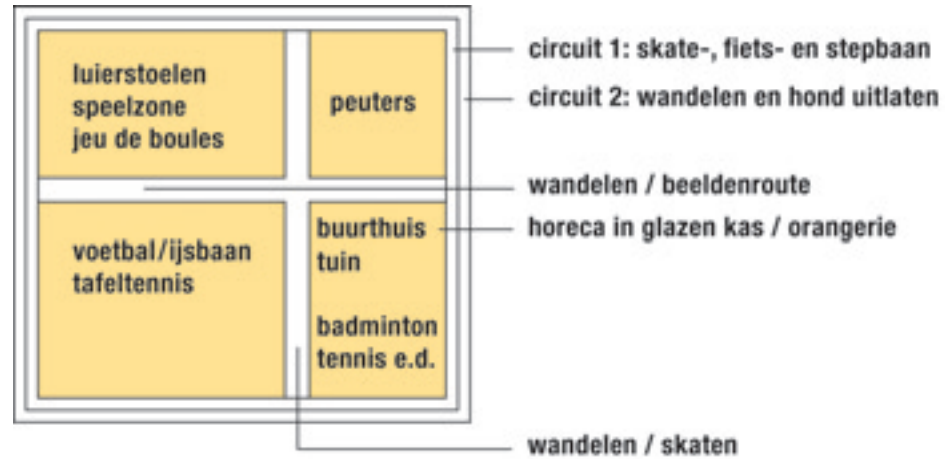
De kwadranten 1 en 2 worden gereserveerd voor verblijfsfuncties, de kwadranten 3 en 4 voor meer actieve spelvormen.

In de bomenlaantjes (5 en 6) worden ook een aantal functies ondergebracht (zie tekst hierna). Het IJselplein moet uitnodigend zijn voor vele gebruikersgroepen. Dat is de uitgesproken wens van het stadsdeel. Op deze manier kan aan de lange wensenlijst van de buurt tegemoet worden gekomen.

IJselplein 6

5. VERDELING AKTIVITEITEN

6. HOGER / LAGER

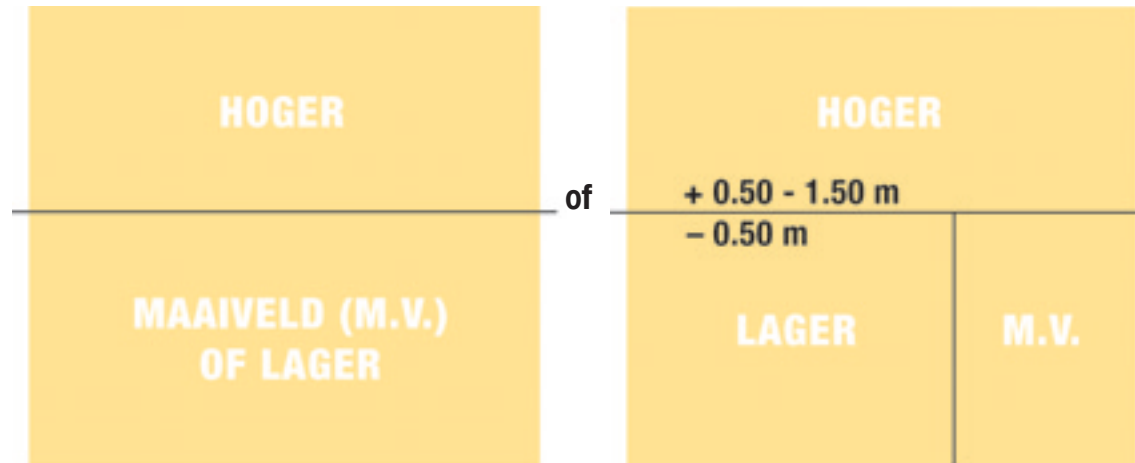
Men zou kunnen overwegen het verblijfs-
gedeelte aan de noordkant van het plein wat
hoger te leggen (0,5 à 1,5 m; onder ooghoogte
blijven om zicht vanaf de straat te behouden /
veiliger gevoel).

Hierdoor wordt een nog duidelijker scheiding
aangebracht tussen het verblijfsgedeelte en
het spelgedeelte.

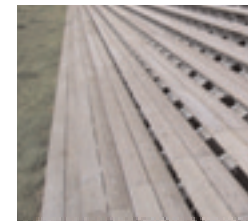
Dit biedt tegelijkertijd de mogelijkheid er een
deels ondergrondse parkeergarage onder te
realiseren (minder duur, natuurlijke ventilatie,
veiliger wegens doorzicht, zie foto's). De even-
tuele garage voorziet in de capaciteit parkeer-
plaatsen die volgens het stadsdeel aan de rand
van het plein kunnen vervallen.

Op het hoger gelegen verblijfsgedeelte schijnt
naar verwachting 's winters wat langer de zon.
Dit nivoverschil is geen absolute voorwaarde
voor het ontwerp. In plaats van een halfonder-
grondse parkeergarage zijn driekwart of geheel
ondergrondse parkeergarages ook opties, maar
deze zijn duurder.

In alle gevallen zal een bomenrij het eventuele
hoger gelegen deel doorkruisen. Bij aanleg van
een garage zullen de bomen dan in de garage-
vloer worden geplant en door een opening in
het dak groeien (zie foto's).

verdiept liggend voetbalveld/ijsbaan

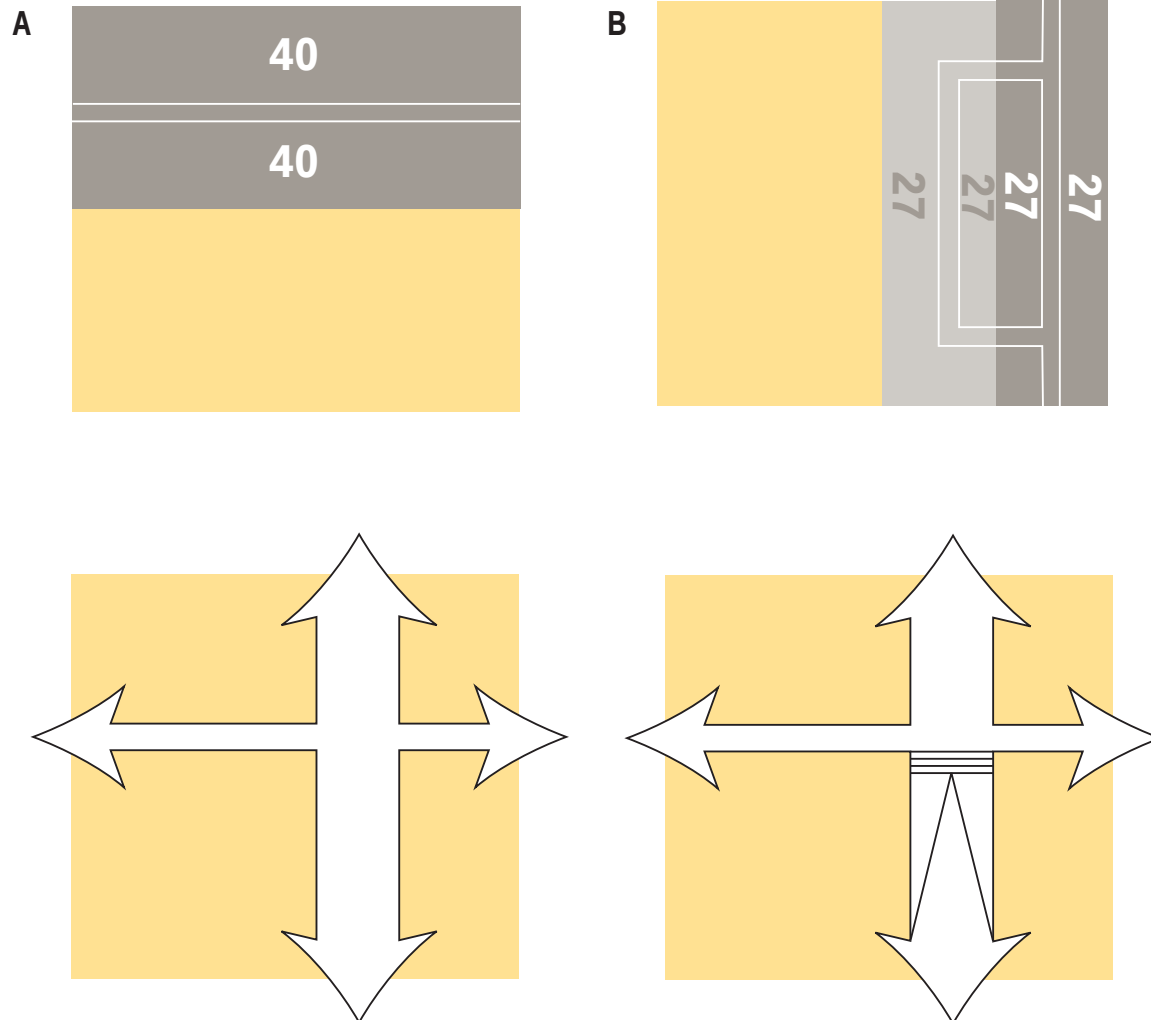

7. PARKEREN

Het parkeren langs de rand van de feitelijke pleingrens vervalt (Plan van Aanpak van het stadsdeel). Dit zijn circa 83 parkeerplaatsen. Bij de voorkeursvariant kunnen bij gestoken parkeren ter weerszijde van één rijbaan circa 80 auto's worden gestald (zie A). In variant B, met de parkeergarage aan de oostkant, kunnen bij eenzelfde opstelling circa 60 auto's of een veelvoud daarvan worden geparkeerd. Een eventuele parkeergarage kan half, driekwart of helemaal ondergronds. Bij voorkeur geen garage met één in- of uitgang (cul de sac). Het leidt in de hoeken tot parkeerplaatsverlies en wordt als minder veilig ervaren.

8. BREDERE NOORD-ZUIDAS

Door het noord-zuidlaantje breder te laten zijn dan het oost-westlaantje door middel van de aanplant van meer bomenrijen, kunnen meerdere routes naast elkaar worden opgenomen: b.v. een route voor het wandelen en een route onder een lichte helling voor skaters (rondom het plein kunnen skaters al gelijkvloers rijden.)

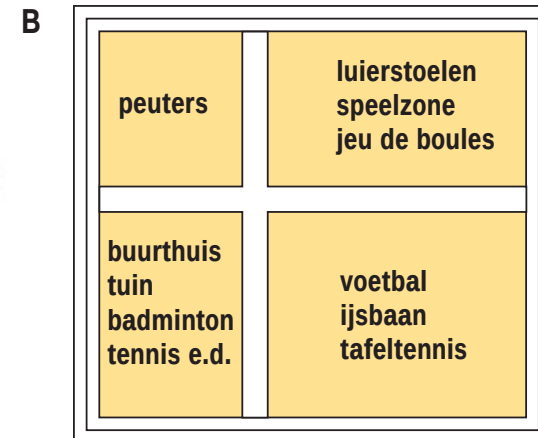
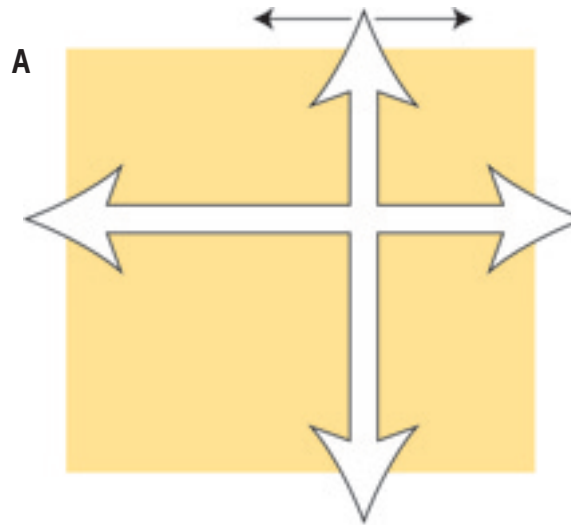

9 IJselplein

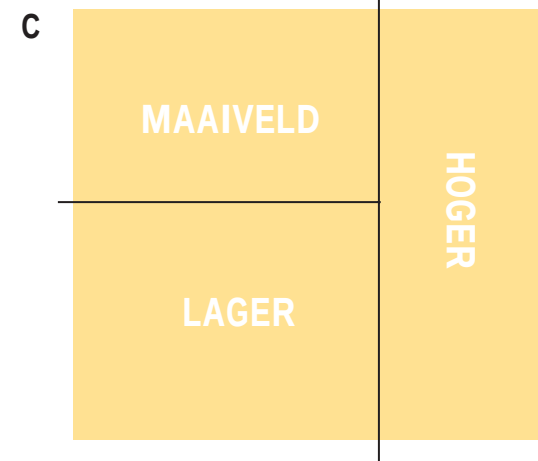
9. ALTERNATIEVEN

Met de noord-zuidas valt eventueel te schuiven (tekening A). De inrichting van het plein wordt dan spiegelbeeldig om de gewenste functies in te kunnen passen (tekening B). Toch is dit niet verkieslijk omdat de noord- en oostzijde van het plein voor verblijfsbestemmingen geschikter zijn en dergelijke bestemmingen wat kleinschaliger zijn dan een voetbalveld annex ijsbaan.

Een reëler alternatief is echter de variant waarbij het oostelijk deel van het plein wordt gebruikt voor verblijfsfuncties omdat de avondzon daar nog lang kan worden genoten (tekening C). Een eventuele parkeergarage zou daar ook kunnen passen, half, driekwart of geheel ondergronds. Voor de variant met de parkeerplaats aan de noordkant en de variant met de parkeerplaats aan de oostkant is een schets 1 : 500 gemaakt. De variant met de eventuele parkeergarage aan de noordkant is de voorkeursvariant. Deze wordt in de navolgende toelichting verder uiteengezet. De scheiding van verblijfs- en doorgaande functies is daar consequenter en de parkeercapaciteit overeenkomstig het verlies aan parkeerplaatsen (opheffen randparkeren plein).

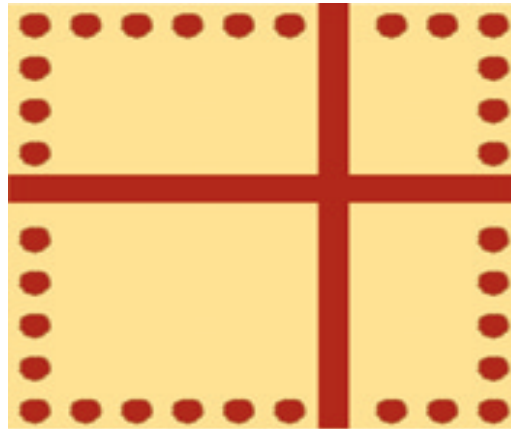

Bovendien ligt de eventuele orangerie / kas (buurtonderkomen) met terras aan de oostzijde van het plein de gehele dag in de zon. Het nadeel van de voorkeursvariant is misschien dat de peuterspeelplaats niet direkt naast de kinderopvang (in voormalige school) is gesitueerd. De variant met de parkeergarage aan de oostkant van het plein is als schets op pagina 22 opgenomen.

10. KLEURENSCHEMA

De gevelkleuren in Plan Zuid van Berlage, maar ook rondom het IJselplein zijn voornamelijk steenrood en zandgeel. Om een zekere optische rust te verkrijgen zou het voor het IJselplein een daarvan afgeleid kleurenschema kunnen worden aangehouden. Bijvoorbeeld zandgele 'vloeren', houten details (banken, trappen, ed.) en bronskleurig straatmeubilair. Misschien zelfs wel beplanting geselecteerd op roodbruine bladkleur (atropurpurea-soorten), naast het bestaande groene bomenbestand.

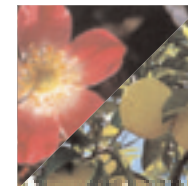
beplanting met roodbruin blad op assenkruis en rondom (losser)

zandgele vloeren

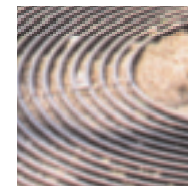

houten banken, trappen etc.

cyclaam en roze-rode bloei

gele bloei (alleen in kas)

straatmeubilair / boomkransen en lantaarns in bronskleur

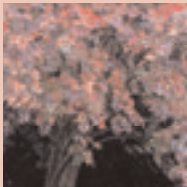
eventueel roodbruin-bladige beplanting

11 IJselplein

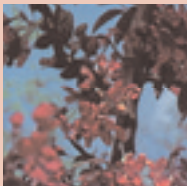
11. ROODBROUINE BEPLANTING

roodbladige hazelaar
(meerstammig)

roodbladige lijsterbes
Sorbus hupehensis

roodbladige kers

roodbladige esdoorn

roodbloeiende stokrozen

roodbladige roos
rosa glauca

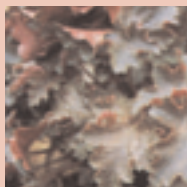
roodbladige berberis

roodbladige druif

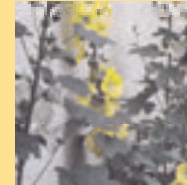

roodbladige beuk of
roodbladige beukenhaag

purperklokje
Heuchera

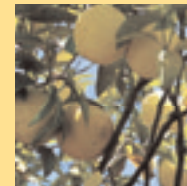
GELE BLOEI

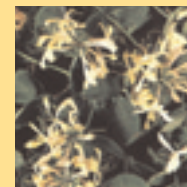
gele stokrozen

gele klimrozen

gele kasplanten

gele boskamperfoelie

12. PARKPLEIN

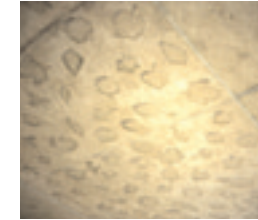
De ligging van het plein midden in een dicht-bewoonde buurt, pleit voor een terughoudend gebruik van gras, omdat het erg kwetsbaar is bij intensief gebruik.

Het andere uiterste, een geheel versteend plein, is evenmin een optie. Een dergelijk plein oogt in een woonbuurt dan minder vriendelijk en uitnodigend (zie de afbeelding op pagina 15: plein in stadshart van Amstelveen; overeenkomstig in maat).

De parkachtige sfeer op het IJselplein moet in eerste instantie door de aanplant van bomen tot

stand worden gebracht, spaarzaam aangevuld met bloeiende struiken (tuin bij eventuele kas) en klimplanten (tegen kas en rondom omheining).

Om het plein aangenaam en uitnodigend te laten ogen is een visuele en fysieke 'ontharding' gewenst. Met andere woorden een materiaal-gebruik dat door kleur of fysieke kenmerken zacht oogt. Dat kan halfverharding zijn maar ook geel asfalt, beton met een blaadjesprint, grind, hout, etc. (zie afbeeldingen hiernaast).

13 IJselplein

Een openbare ruimte oogt bovendien uitnodigend als er een overmaat aan zitplaatsen wordt geboden (keuzevrijheid). Het is de huiskamer van de buurt. Ook een pleinconciërge kan bijdragen aan een aangenaam en uitnodigend plein. Hiervoor zou een pool van vrijwilligers elkaar kunnen afwisselen.

plein stadshart Amstelveen: te hard uiterlijk voor IJselpleinbuurt

13. DOORZICHT / VRIJZICHT

Om een vrij overzicht te behouden over het plein (veiligheid) worden alleen ranke bomen en meerstammigen aangeplant. Struiken worden zeer beperkt toegepast en blijven onder ooghoogte evenals de aanplant van hagen. Eventuele bebouwing op het plein (buurthuis b.v.) moet op ooghoogte zeer transparant zijn (dus kasbouw/orangerie of afbeelding hieronder). Voor een eventuele parkeergarage van maximaal 1,5m hoog is bijvoorbeeld een open-gewerkte betonwand aan te raden in de kleur

zandgeel of een wand bestaande uit houten lamellen (zie afbeeldingen hieronder).

Een overzichtelijk plein heeft weinig obstakels bovengronds. Daarbij horen ook ondergrondse vuilcontainers. De rankogende bovengrondse delen ervan worden geplaatst aan de gevelzijde, niet aan de pleinzijde; bijvoorbeeld in de uithoeken van het plein of daar waar geen p-vakken zijn (daar is de stoep dubbelbreed); bijvoorbeeld tegenover no.2, no. 18 en no. 11.

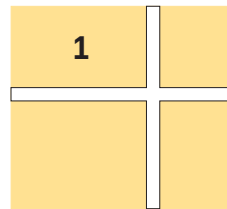
doorzicht onder eventuele bebouwing of een glazen kas

15 IJselplein

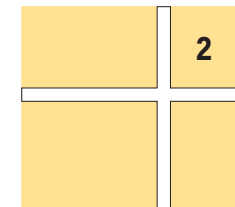
14. DETAILS: VIER KWADRANTEN

Kwadrant 1: luierstoeien (van bronskleurig materiaal), speelstenen, jeu de boules.

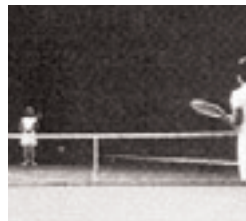
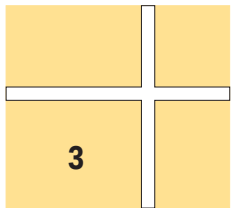
Kwadrant 2: peuters

Een zandbak, (een vorm van) water en veel banken bepalen dit kwadrant. Als in plaats hiervan speelelementen zijn gewenst, zullen die in het kleurenschema van het plein moeten passen om een zekere optische rust te behouden.

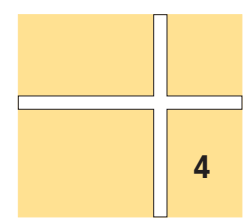

Kwadrant 3: voetbal, ijsbaan, tafeltennis.
Op het niveau van de dakgoot van het
trafohuisje wordt rondom een houten balkon
gemaakt dat als ontmoetingsplek annex
wedstrijdtoren kan worden gebruikt.
Daaronder bevinden zich drie pingpongtafels.

Kwadrant 4: buurthuis (in kas of in pand op
poten in verband met transparantie) met terras
en tuingedeelte en veel banken.
Badminton, tennis en volleybal op één veld
door net naar boven of beneden te schuiven.

13. DETAILS: ASSENKRUIS

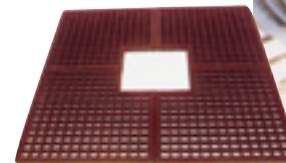
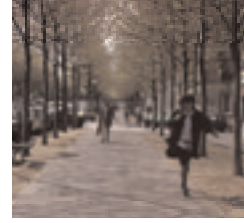
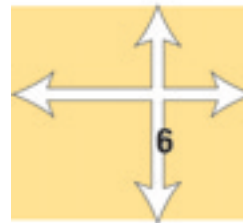
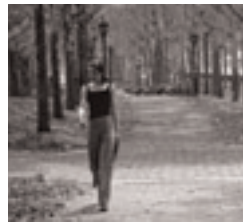
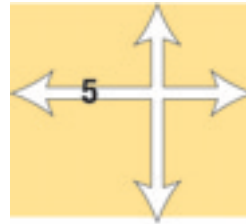
Laantje, bankenrijen, beeldende kunstroute, bijzondere verlichting, Engels pad (zandgele verharding met ter weerszijde zandgele half-verharding), dichtregelpad (gegraveerde stenen met dichtregels over tuinen, parken en groen), bronskleurige boomcirkels.

PARKEN EN WOESTIJNEN

DICHTREGELPAD

IN LAANTJE 6

14. DETAILS: CIRCUIT

Fietsen, steppen, skaten, hondenlaantje.

voetbrug op twee hoeken van eventueel verhoogd pleindeel

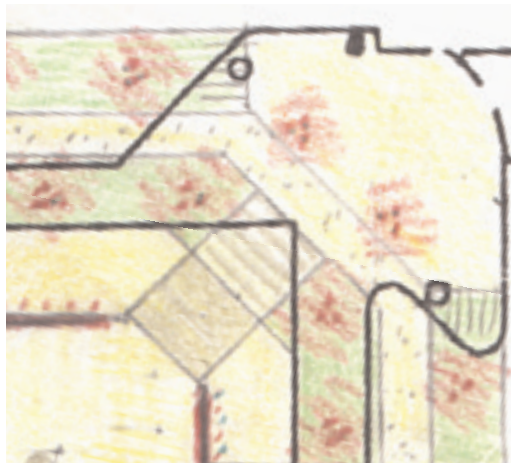

wandelroute/hondenuitlaatrondje

19 IJselplein

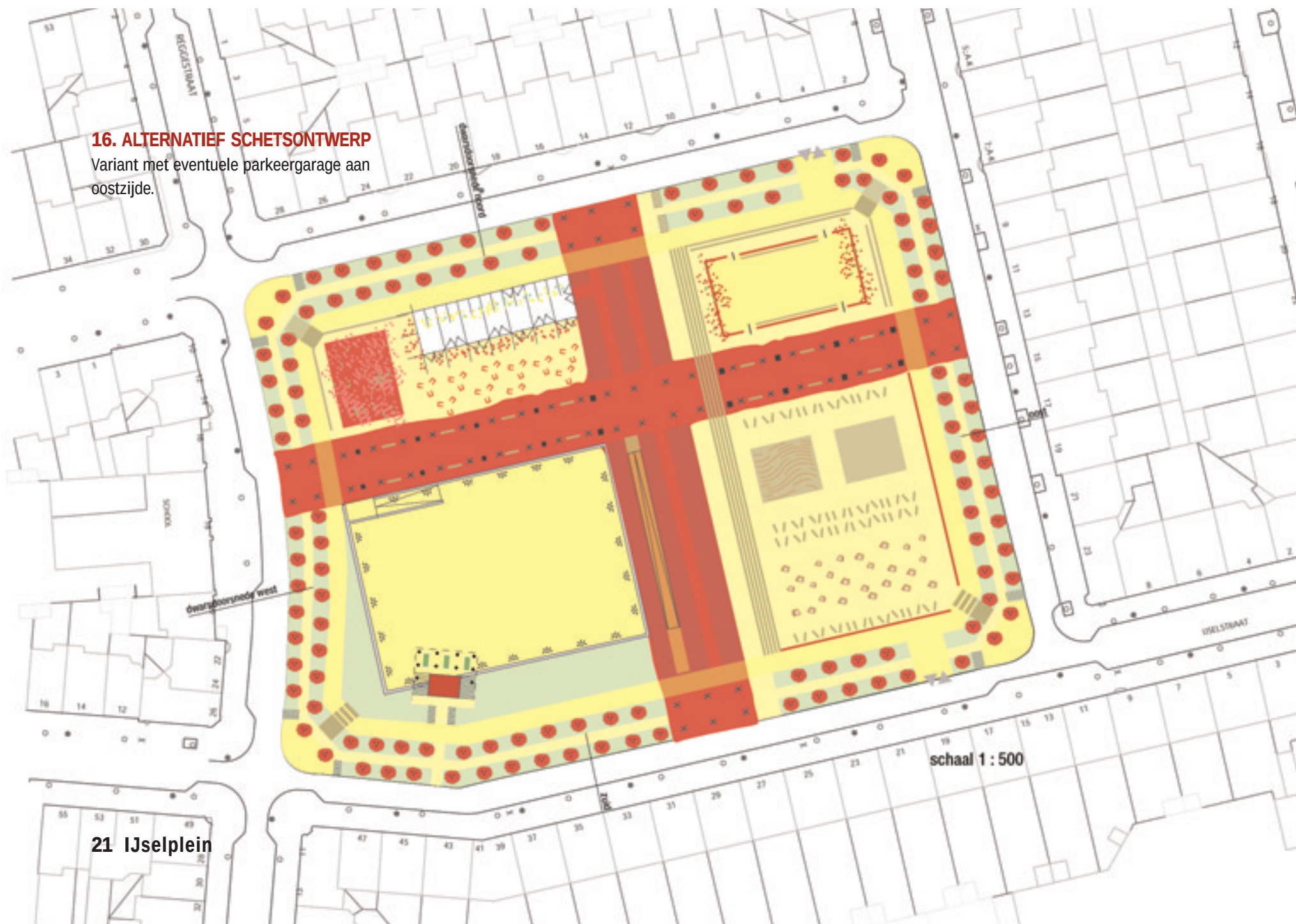
15. DETAIL: PLEINHOEK

Gele trottoirtegels, fietsenrekken, gras met
meerstammige rode hazelaars, zandgele half-
verharding (voetpad), zandgeel asfalt (circuit),
houten trap, houten loopbrug.

16. ALTERNATIEF SCHETSONTWERP

Variant met eventuele parkeergarage aan oostzijde.

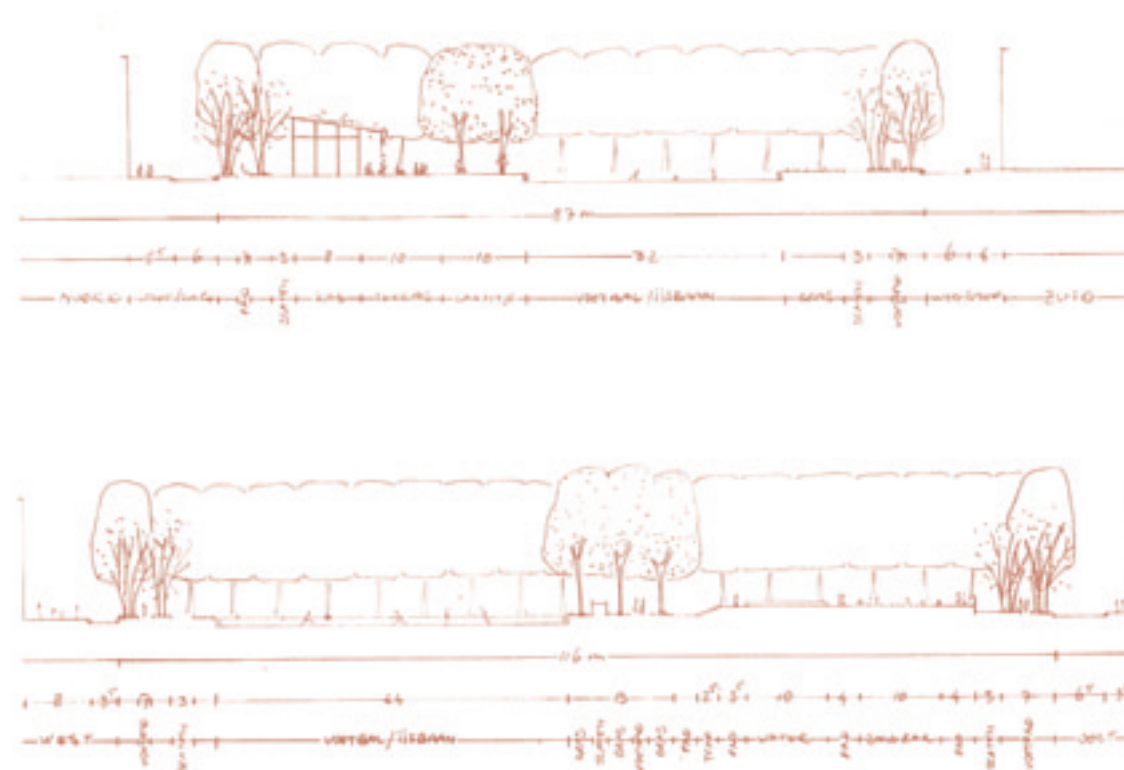

LEGENDA

	bomen, roodbruin blad
	roodbladige, meerstammige bomen
	zandgele halfverharding
	geel asfalt, circuit
	geel asfalt, skatebaan met roodbruin hekje
	water (filmlaag)
	zandbak
	kas / gele bloei / buurthuis (of bebouwing boven ooghoogte)
	houten terras / pergola / roodbruinbladige druif
	roodbruinbladige struiken (roze en rood bloeiend)
	rood en roze bloeiende klimplanten
	roodbruin hek
	roodbruine banken
	houten bank
	houtenbankenrij
	zandgele keien, Ø 50 -75 cm
	losse bronskleurige strandstoelen (aan buis via ketting verankerd)
	houten trap
	beeldende kunst (in bomenlaantje)
	tennis / volleybal / badminton (net verticaal schuifbaar)
	fietsenrek
	indirecte verlichting in betonrand
	houten loopbrug / houten trap
	pingpong tafels onder afdak
	terrasstoeltjes

DWARSVERBAND

alternatieve versie

BESTAANDE SITUATIE

buro witsenburg
buro voor stedelijke landschapsarchitectuur
borneolaan 250
1019 kj amsterdam
tel: (020) 418 39 98
fax: (020) 418 36 88
e-mail: burowitsenburg@knoware.nl

voorjaar 2002